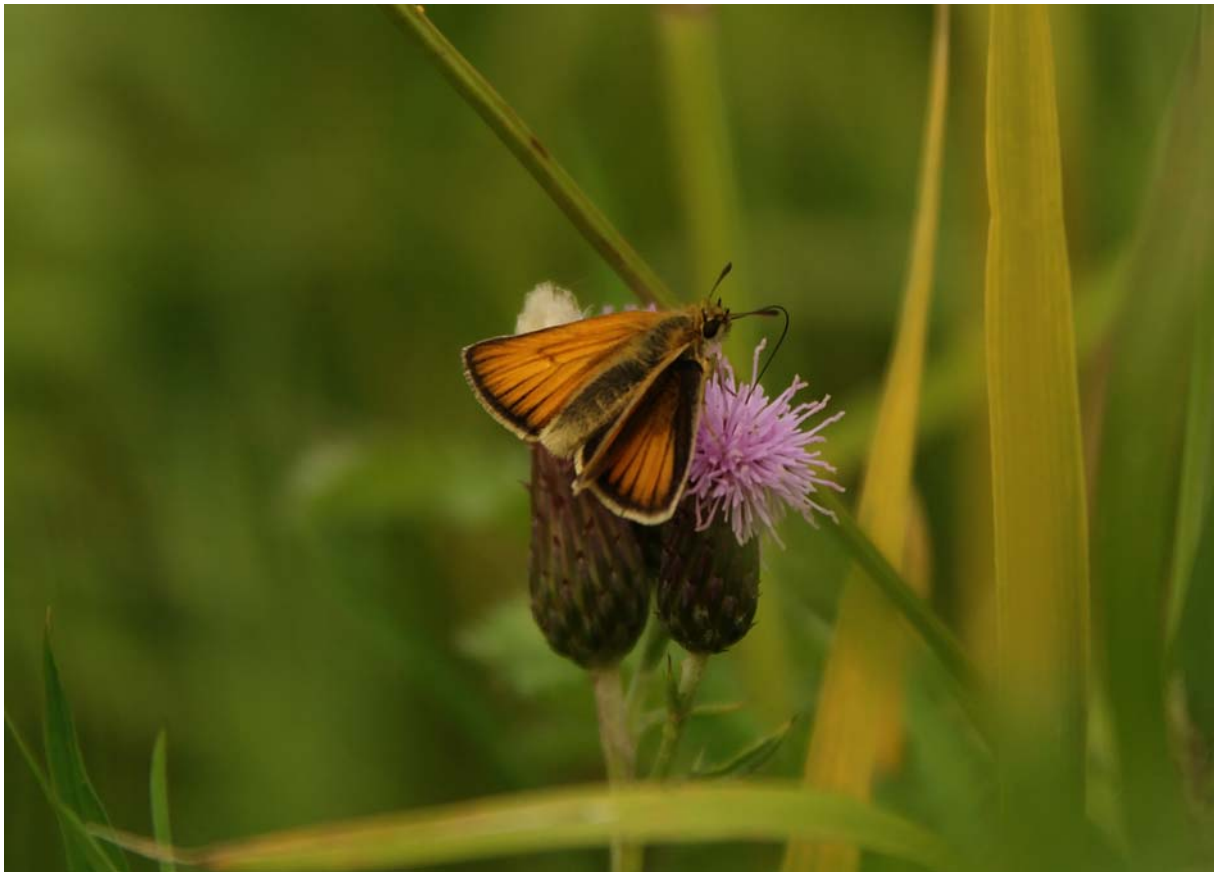

DAGVLINDERS TALUD A4 2012

VLINDERMONITOR

zwartsprietdikkopje

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

KNNV afdeling Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT
Email: afdelingDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland

Inhoudsopgave

1	Inhoud.....	2
2	Inleiding.....	3
3	Samenvatting.....	3
4	Methode.....	4
5	Resultaten.....	4
6	Conclusies.....	6
7	Aanbevelingen beheer.....	6
8	Jaarlijst.....	7

Verantwoording

Monitor	Leo Poot
Verslag	Leo Poot
KNNV	afd. Delfland

Copyright: KNNV afdeling Delfland, 2013
Referentie: Dagvlinder talud A4 2012, KNNV afdeling Delfland, 2013

2 Inleiding

Waarnemingen, data, beheer met betrekking tot de monitoring route dagvlinders in de locatie Talud A4 gelegen tussen kerkpolderweg en fietspad naast de golfbaan, strekkend van Gaag-aquaduct tot viaduct Kruithuisweg (37-15-13), zijn in dit verslag weergegeven. De route is in totaal 1200 meter lang en verdeeld in 2 sectoren van elk 600 meter. Beide sectoren hebben een aarden wal (± 2 meter hoog) evenwijdig met de snelweg, tussen aarden wal en grenzend aan een sloot ligt een talud van ± 20 meter. Zowel de taluds als de aarden wal bestaan uit een bloemrijke en kruidenrijke vegetatie met grassen en rietkragen langs de oevers van de sloot. De sector (oost) bestaat uit 2 segmenten te weten een segment van 200 meter met bosschages grenzend aan de Rijksstraatweg en eerder genoemd talud van 400 meter. Deze oostelijke sector werd over de gehele lengte begrensd door een brede strook van 10-50 meter begroeid met o.a., eik, wilg, berk, sleedoorn, meidoorn, hazelaar, kornoelje, vlier, vogelkers, gescheiden door het kerkpolderpad met het park. De sector (west) bestaat uit 3 segmenten, grenzend aan Kruithuisweg en golfbaan ligt een poel omringd met bomen/heesters o.a., wilgen, sleedoorn, Spaanse aak, meidoorn etc. en rietopslag, een bult van ongeveer 50 x 200 meter ruigte. Grenzend aan fietspad en rijksstraatweg het tweede segment met jonge aanplant van eerder genoemd struik/heester materiaal en dan de eerder genoemde strook talud van een 400 meter Met de beheerder van de locatie (RWS) zijn afspraken gemaakt (over sector west) in verband met het maaibeheer, zodat er nu twee maal in het jaar gefaseerd wordt gemaaid in overleg met de monitor. **Ten behoeve van de aanleg van de 380Kv leidingen met een tweetal masten is in 2011 60% van de biotoop in de oostelijke sector verwoest door TENNET waaronder het gedeelte met de unieke vlinderbiotoop grenzend aan het aquaduct.**

Uit de oostelijke sector werd in 2011 zaad verzameld van diverse waardplanten en uitgezaaid in het talud aan de westelijke sector in een poging daar de biotoop aantrekkelijker te maken voor de hervestiging van het bruine blauwtje.

3 Samenvatting

Ten gevolge van slechte weerscondities dit seizoen kon de locatie maar 12 keer worden gemonitord, totaal werden 640 vlinders geteld, index $i=T/ab$ 53,3 (2011 $i=61,8$). Er werden 15 soorten gespot verdeeld over 5 families, de meest voorkomende vlinders waren bruin zandoogje, klein koolwitje en kleine vos. Vergeleken met seizoen 2011 werden 5 soorten niet gezien dit seizoen, uit de Nymphalidae; atalanta, dagpauwoog en gehakkelde aurelia. Uit de Lycaenidae; bruin blauwtje en boomblauwtje. Van 3 soorten werden hogere aantallen gezien, uit de Nymphalidae; landkaartje, uit de Hesperidae; zwartsprietdikkopje en uit de Lycaenidae; kleine vuurvlinder. Van alle andere aangetroffen soorten werden lagere aantallen gescoord. De resultaten laten voor de meeste soorten een dalende trend zien de afgelopen seizoenen, verschillende factoren spelen hierin een rol, vooral de vernietiging van de biotoop in de oostelijke sector is hierin van grote importantie op de populatie bruine blauwtjes, boomblauwtjes en in mindere mate voor icarusblauwtjes. Voor de bruine blauwtjes is de situatie zorgelijk daar er dit seizoen geen enkel imago werd gezien en er ook geen ei-afzet of rupsenvondsten werden gedaan. Dit seizoen is er veel te laat gemaaid wat te wijten was aan de planvorming van gemeente Midden delfland met betrekking tot de aanleg van parkeerplaatsen in de westelijke sector. Hierdoor was RWS in de veronderstelling dat er niet meer gemaaid diende te worden, dit is inmiddels gecommuniceerd waardoor het afgesproken maairegiem de komende seizoenen zal worden hervat. Met de gemeente Midden delfland is overleg omtrent de invulling van de plannen om de schadelijke effecten in de biotoop te beperken en mogelijk te compenseren.

Copyright: KNNV afdeling Delfland, 2013

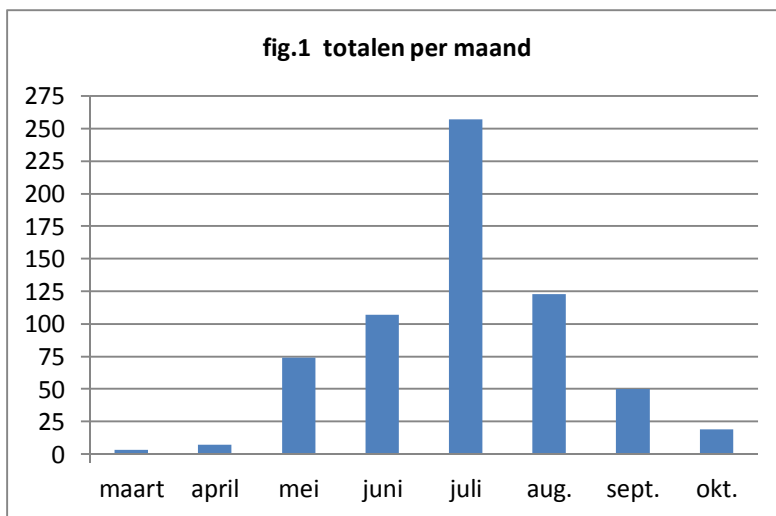
Referentie: Dagvlinder talud A4 2012, KNNV afdeling Delfland, 2013

4 Methode

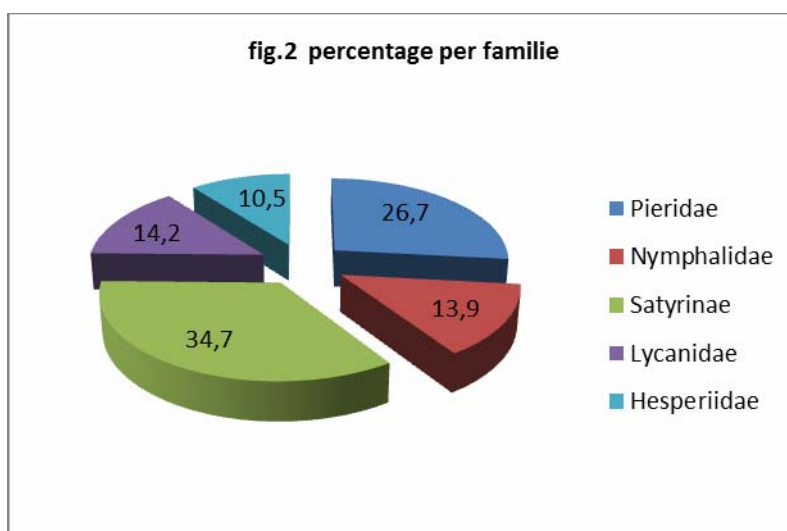
Het monitoren werd gedaan volgens de standaard monitoring voor dagvlinders, hierbij wordt in een denkbeeldige kooi van 5x5x5 meter alle vlinders geteld met vermelding van de soort. Incidenteel worden vlinders gevangen voor determinatie in geval van soorttwijfel en direct weer vrijgelaten. De intentie is om de 14 dagen in het vlinderseizoen dat in 2012 liep van maart t/m oktober, bij zonnig weer en weinig wind, minder dan 5 Beaufort, te tellen. De monitoring route is 1200 meter lang en verdeeld in 2 sectoren van elk 600 meter. Ook werd gezocht naar ei-afzet en rupsen van het bruin blauwtje.

5 Resultaten

In het seizoen 2012 werd de route in deze locatie 12 maal gelopen en werden 640 vlinders geteld zie fig.1, de index bedroeg $i=T/ab$ 53,3.

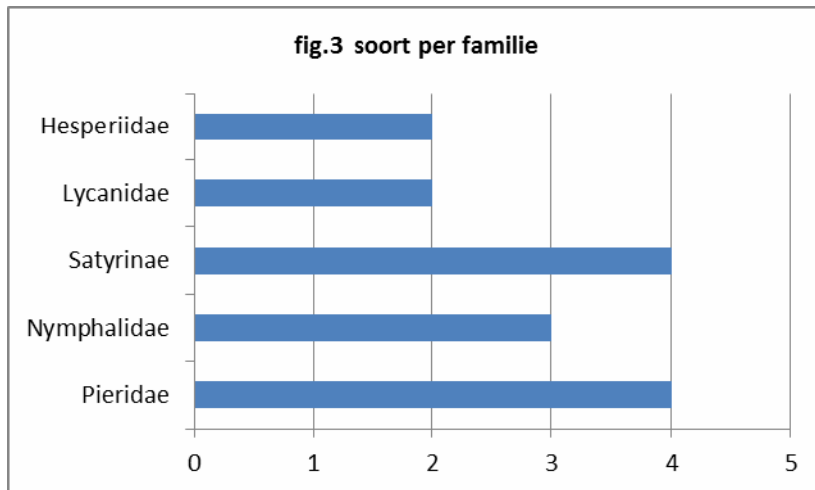
De aantallen vlinders per familie als een percentage van het totaal, weergegeven in fig.2. Uit de familie der Satyrinae werden dit seizoen de hoogste aantallen imago's gescourd met als goede tweede de Pieridae.

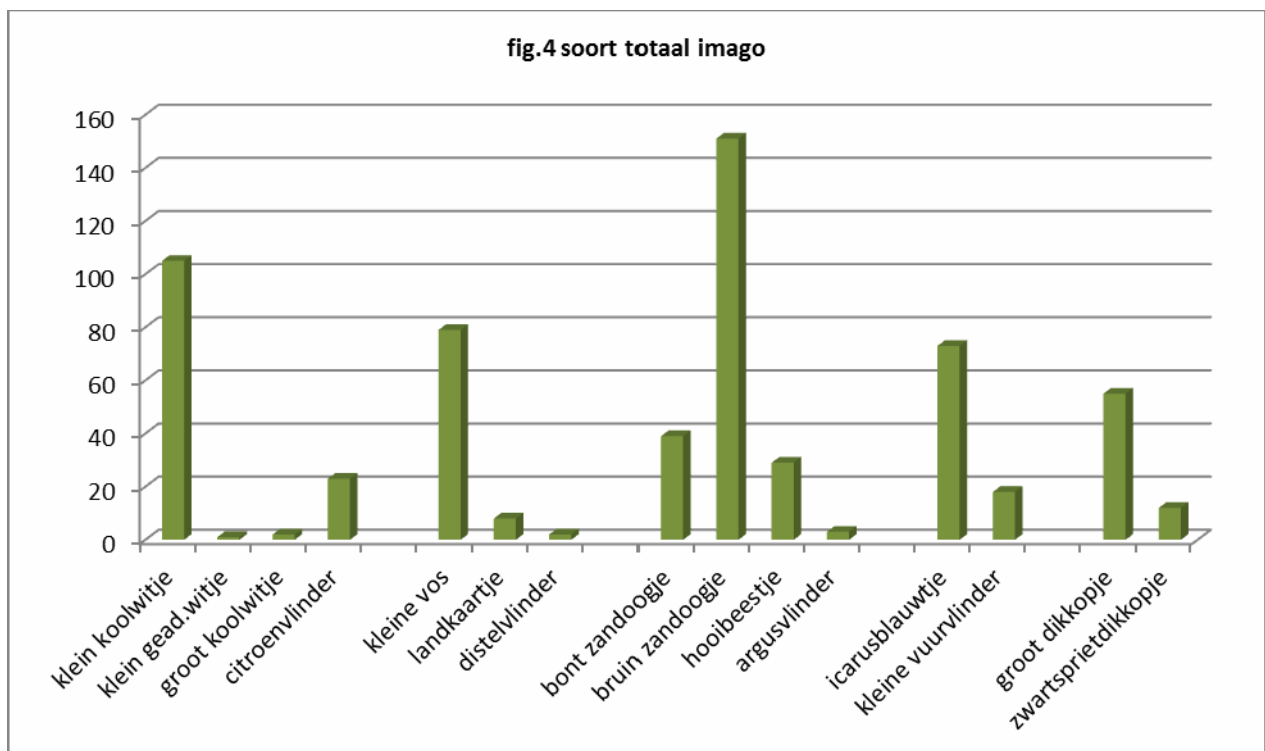
Copyright: KNNV afdeling Delfland, 2013

Referentie: Dagvlinder talud A4 2012, KNNV afdeling Delfland, 2013

Uit de families Satyrinae en Pieridae werden de meeste soorten gezien, fig.3.

Er werden 15 soorten dagvlinders gezien verdeeld over 5 families. Een overzicht van de aantallen per soort zijn weergegeven in fig.4.

Copyright: KNNV afdeling Delfland, 2013

Referentie: Dagvlinder talud A4 2012, KNNV afdeling Delfland, 2013

6 Conclusies

Door de slechte weersomstandigheden in voorjaar en zomer konden minder bezoeken afgelegd worden aan de locatie. Dit is echter niet alleen de oorzaak van de lagere aantallen vlinders in seizoen 2012. De telloorgang van de biotoop in de oostelijke sector drukt nog zwaar op de resultaten, ook zorgde het verkeerd uitgevoerde maaibeheer dit jaar een negatieve rol wegens de verdringing van waardplanten door grassen en riet. Hierdoor kreeg de in seizoen 2011 uitgezaaide flora weinig kans uit te groeien. Dit is waarschijnlijk ook de oorzaak van het ontbreken van de zo gevoelige soort, bruin blauwtje. Ook voor de meeste andere soorten is dit waarschijnlijk van invloed geweest. De soorten die garen spinnen bij de uitbundige vegetatie van de grassen de waardplanten van genoemde soorten, waren bruin zandogje, die weer helemaal terug is na de dip van vorig seizoen en de dikkopjes. Ook de kleine vuurvlieder werd meer gezien vooral in de oostelijke sector waar zuring meer voor komt op de omgeploegde delen. De landkaartjes komen alleen voor in de ruigte bij de poel in de westelijke sector waar brandnetel ruim voorhanden is. De dalende trend in vooral aantal laat zich vertalen in de index over de afgelopen 3 seizoenen, dit seizoen 53,3 in seizoen 2011 nog 61,8. Deze trend hebben we door inzaaien en beheer nog niet kunnen ombuigen, maar ook het weer zal een rol hebben gespeeld dit seizoen. Onder betere weersomstandigheden en beheer komend seizoen zullen de dan geboekte resultaten een betrouwbaarder indruk moeten geven van de huidige populaties nog aanwezig in deze locatie. Het ontbreken van het bruin blauwtje is wel zorgelijk daar deze soort is aangewezen op de waardplant die nu nog te weinig gedijt, hopelijk heeft het zaaiwerk uit seizoen 2011 toch nog effect daar de planten wel werden ontdekt tussen de ruigtes, het is daarom van groot belang dat het gewenste maairegiem weer wordt hervat. De citroenvlieder, die landelijk steeds minder wordt waargenomen, heeft nog steeds een redelijke populatie in de westelijke sector. Het is daarom te hopen dat het gedeelte waar deze soort leeft, niet wordt verwoest door de plannen van de gemeente Midden delfland. Ondanks de dalende trend heeft de locatie nog steeds potentie voor de vlinders zeker als het maaibeheer goed wordt uitgevoerd. De locatie kan in de toekomst bij het voltooiën van de snelweg voor de daarbij behorende nieuw in te zaaien taluds als kraamkamer fungeren voor de vestiging van nieuwe populaties vlinders in Midden delfland.

7 Aanbevelingen beheer

In deze locatie zal het maaibeheer/regiem gecontinueerd moeten worden om de huidige biotoop voor vlinders te optimaliseren. De wens is dat er begin mei en eind augustus al gefaseerd gemaaid kan worden, het maaisel afgevoerd wordt en de afstand van het maaiblad niet lager dan 10 centimeter is afgesteld. Mocht er biotoop verloren gaan ten gevolge van de aanleg van parkeerplaatsen dan is de intentie van de gemeente Midden delfland in overleg compenserende werkzaamheden uit te voeren.

groot dikkopje

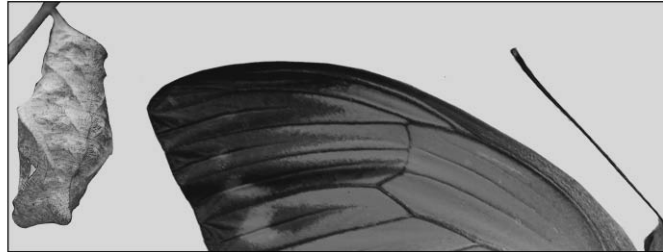
8 Jaarlijst

Jaarlijst Talud A4 2012 (37-15-13)				
Familie	Soort	Soort	Aantal	Waardplant
Pieridae	Pieris rapae	klein koolwitje	145	kruisbloemigen
	Pieris napi	klein geaderd witje	1	kruisbloemigen
	Pieris brassicae	groot koolwitje	2	kruisbloemigen
	Gonopteryx rhamni	citroenvlinder	23	sporkehout
Nymphalidae	Vanessa cardui	distelvlinder	2	distels/kaasjeskruid
	Aglais urticae	kleine vos	79	grote brandnetel
	Araschnia levana	landkaartje	8	grote brandnetel
Satyrinae	Lasiommata megera	argusvlinder	3	grassen
	Pararga aegeria	bont zandoogje	39	grassen
	Maniola jurtina	bruin zandoogje	151	grassen
	Coenonympha pamphilus	hooibeestje	29	grassen
Lycaenidae	Polyommatus icarus	icarusblauwtje	73	klaversoorten
	Lycaena phlaeas	kleine vuurvlinder	18	zuringsoorten
Hesperiidae	Ochlodes faunus	groot dikkopje	55	grassen
	Thymelicus lineola	zw.spr.dikkopje	12	grassen
totaal			640	

Copyright: KNNV afdeling Delfland, 2013

Referentie: Dagvlinder talud A4 2012, KNNV afdeling Delfland, 2013

Bij ons kun je je ontpoppen.

Tot iemand die van de natuur geniet. Of haar bestudeert en beschermt. De KNNV maakt je wegwijs in de natuur.

www.knnv.nl/afdelingDelfland

Dit verslag bevat de waarnemingen en beheeradviezen van de vlindermonitor in het Talud A4

De KNNV, de natuurvereniging voor Delfland.

De KNNV opent je ogen en hart voor de natuur. Met elkaar komen we op voor de belangen van die natuur.

